

קרון החיסכון לצבא הקבע - חברה לניהול קופות גמל בע"מ

**דוח הדירקטוריון
30 בספטמבר 2020**

תוכן עניינים

2	מצב עסקי החברה המנהלת, תוצאות פעילותה והונה העצמי	1
3	היקף הנכסים המנוהלים על ידי החברה המנהלת	2
4	מידע מרוכז אודות הקרן	3
6	הוראות דין	4
12	התפתחויות בסביבה המקרו כלכלית של החברה	5
16	מגמות, אירועים והתפתחויות בפעילות החברה המנהלת ובסביבתה העסקית	6
18	תיאור האסטרטגיה העסקית של החברה ויעדיה העיקריים	7
18	נושאים שאליהם הפנה רואה החשבון את תשומת הלב	8
18	בקורות ונהלים לגבי גילוי ובקרה פנימית על דיווח	9

דוח דירקטוריון

קרן החיסכון לצבא הקבע - חברה לניהול קופות גמל בע"מ

דוח הדירקטוריון לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2020 (להלן: "תקופת הדוח"), מבטא את השינויים העיקריים במצב עסקי קרן החיסכון לצבא הקבע - חברה לניהול קופות גמל בע"מ (להלן: "החברה" או "החברה המנהלת") בתקופה זו, והוא נערך בהתחשב בכך שבידי הקורא גם הדוח התקופתי המלא של החברה לשנת 2019 אשר אושר לפרסום על ידי דירקטוריון החברה ביום 24 במרס 2020.

דוח הדירקטוריון כולל גם מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. מידע צופה פני עתיד הינו מידע בלתי ודאי לגבי העתיד, המבוסס על אינפורמציה שקיימת בחברה במועד הדו"ח וכולל הערכות של החברה או כוונות שלה, נכון למועד הדו"ח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות באופן מהותי מן התוצאות המוערכות או המשתמעות ממידע זה. במקרים מסוימים, ניתן לזהות קטעים המכילים מידע צופה פני עתיד על ידי הופעת מילים כגון: "החברה/הקבוצה מעריכה", "החברה/הקבוצה סבורה", "החברה/הקבוצה צפויה" וכו', אך ייתכן כי מידע צופה פני עתיד יופיע גם בניסוחים אחרים. החברה אינה מתחייבת למסור עדכונים לגבי שינויים שיחולו באשר למידע צופה פני עתיד.

1. מצב עסקי החברה המנהלת, תוצאות פעילותה והונה העצמי

הנכסים בדוח על המצב הכספי של החברה ליום 30 בספטמבר 2020 הסתכמו ב-17,799 אלפי ש"ח לעומת 17,697 אלפי ש"ח ליום 31 בדצמבר 2019, גידול של כ-0.58%. הגידול נובע בעיקרו מגידול בהשקעה בנכסי חוב סחירים.

ההון ליום 30 בספטמבר 2020 הסתכם ב-13,078 אלפי ש"ח, בהשוואה ל-12,804 אלפי ש"ח ליום 31 בדצמבר 2019, גידול של כ-2.1%. הגידול בהון בסך של 274 אלפי ש"ח, נובע מרווח לתקופה בסך של 485 אלפי ש"ח, שקוּזו על ידי קיטון בקרן הון בסך של 211 אלפי ש"ח, שמקורו בנכסים פיננסיים זמינים למכירה.

נכון ליום 30 בספטמבר 2020, החברה עומדת בדרישות ההון המזערי הנדרש מחברות מנהלות של קופות גמל וקרנות פנסיה, כפי שנקבע בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה), התשע"ב-2012 ובהנחיות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן: "הממונה").

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2020 ושל שנת 2019 הסתכמו ההכנסות מדמי ניהול מקרן ההשתלמות שבניהול החברה לסך של 12,121 אלפי ש"ח ולסך של 12,569 אלפי ש"ח, בהתאמה. קיטון בשיעור של 3.6%.

מידע נוסף לגבי היקף נכסי הקרן ראה סעיף 2 להלן.

2. היקף הנכסים המנוהלים על ידי החברה המנהלת

להלן פירוט היקף הנכסים נטו, המנוהלים על ידי החברה, נכון לימים 30 בספטמבר 2020 ו-2019 וליום 31 בדצמבר 2019:

היקף נכסים, נטו (אלפי ש"ח)			שם המסלול	מספר אוצר
ליום 31 בדצמבר 2019	ליום 30 בספטמבר 2019	ליום 30 בספטמבר 2020		
5,416,437	5,256,555	4,759,229	קרן החיסכון לצבא הקבע כללי	438
113,152	117,762	427,940	קרן החיסכון לצבא הקבע מסלול אג"ח ללא מניות	1410
282,336	253,947	292,391	קרן החיסכון לצבא הקבע מניות	1411
5,811,925	5,628,264	5,479,560	סה"כ	

היקף הנכסים נטו המנוהלים ליום 30 בספטמבר 2020 קטן בסך של כ- 332 מיליוני ש"ח, ביחס להיקף הנכסים נטו, המנוהלים ליום 31 בדצמבר 2019, קיטון של כ- 5.7%. הקיטון בהיקף הנכסים נטו, נבע מתשואה שלילית בקרן בתקופת הדוח ומצבירה נטו שלילית בקרן.

התשואה שהשיגה הקרן בתקופת הדוח

מספר אוצר	שם המסלול	תשואה נומינלית ברוטו לחודשים ינואר - ספטמבר 2020 באחוזים
438	קרן החיסכון לצבא הקבע כללי	(2.33)
1410	קרן החיסכון לצבא הקבע מסלול אג"ח ללא מניות	2.11
1411	קרן החיסכון לצבא הקבע מניות	(9.06)

3. מידע מרוכז אודות הקרן

3.1. מידע מרוכז לקרן ההשתלמות*

להלן מידע ונתונים עבור קרן ההשתלמות המנוהלת על ידי החברה:

קרן השתלמות			
2019 בדצמבר 31	2019 בספטמבר 30	2020 בספטמבר 30	
נכסים מנוהלים, נטו (באלפי ש"ח):			
2,829,088	2,693,550	2,636,442	פעילים
2,982,837	2,934,714	2,843,118	לא פעילים
5,811,925	5,628,264	5,479,560	סה"כ
נתונים תוצאתיים (באלפי ש"ח):			
			דמי גמולים משונתים עבור מצטרפים חדשים
45,523	36,768	52,228	
524,304	386,812	407,388	תקבולים מדמי גמולים
4,222	2,182	2,706	תקבולים מדמי גמולים חד פעמיים
49,683	37,022	22,391	העברות צבירה לקרן
249,390	164,971	299,469	העברות צבירה מהקרן
329,517	267,791	292,000	פדיונות
595,238	415,585	(170,675)	עודף הכנסות על הוצאות לתקופה
דמי ניהול שנגבו מנכסים (אלפי ש"ח):			
16,836	12,569	12,121	פעילים ולא פעילים
שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים (במונחים שנתיים, באחוזים):			
0.26	0.27	0.26	פעילים
0.34	0.34	0.33	לא פעילים

* המידע על מספר העמיתים בקרן חסוי.

3.2. מידע בדבר עמיתים לא פעילים

להלן מידע בדבר עמיתים מנותקי קשר כהגדרתם בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (איתור עמיתים ומוטבים), התשע"ב-2012. הגדרת מנותק קשר הינה נכון לסוף תקופה.

קרן השתלמות			
2019 בדצמבר 31	2019 בספטמבר 30	2020 בספטמבר 30	
חשבונות מנותקי קשר:			
1,753	1,893	1,706	מספר חשבונות
14,187	18,564	22,352	נכסים מנוהלים, נטו (באלפי ש"ח)
66	60	73	דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח)
0.46	0.43	0.44	שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים (באחוזים)*

* שיעור דמי הניהול מוצג במונחים שנתיים וכולל גם חלקים בשנה שבהם לא חלה על העמית ההגדרה "עמית שהקשר עמו נותק" [על פי תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (איתור עמיתים ומוטבים), התשע"ב-2012].

3.3. שיעורי דמי הניהול בהתאם להוראות הדין

להלן שיעורי דמי הניהול שרשאית החברה לגבות בהתאם להוראות הדין החלות עליה:

שיעור שנתי לתקופה ינואר עד ספטמבר 2020 ו-2019 ולשנת 2019	קרנות השתלמות
2% מנכסים	פעילים
0.3% מנכסים	לא פעילים:
2% מנכסים	מנותקי קשר
	אחר

3.4. ניתוח התפתחויות ושינויים שחלו בקרן

הנכסים המנוהלים עבור העמיתים ליום 30 בספטמבר 2020, הסתכמו לסך של כ- 5,480 מיליוני ש"ח, וקטנו בשיעור של כ-2.6% לעומת התקופה המקבילה אשתקד, ובשיעור של 5.7% ביחס ליום 31 בדצמבר 2019.

יחס נכסי העמיתים הלא פעילים מתוך סך נכסי העמיתים (הפעילים והלא פעילים) הינו כ-52%, אחוז זהה לאחוז אשתקד, ואינו שונה מהותית מהאחוז ליום 31 בדצמבר 2019.

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2020, הסתכמו תקבולים מדמי הגמולים לסך של כ- 407.4 מיליוני ש"ח, גידול של כ-5.3% לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

ניוד נטו לקרן שבניהול החברה בתקופת הדוח היה שלילי והסתכם לכ- 277.1 מיליוני ש"ח. לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2019, ניוד נטו שלילי בסך של כ- 127.9 מיליוני ש"ח, ובשנת 2019 ניוד נטו שלילי בסך של כ- 199.7 מיליוני ש"ח.

פדיונות בקרן שבניהול החברה הסתכמו בתקופת הדוח לסך של כ- 292.0 מיליוני ש"ח. גידול בשיעור של כ-9% לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

דמי הניהול שנגבו מהעמיתים בתקופת הדוח, הסתכמו לסך של כ- 12.1 מיליוני ש"ח, לעומת סך של 12.6 מיליוני ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד, קיטון של 3.6%.

שיעור דמי הניהול הממוצע מנכסים, בתקופת הדוח, עמד על שיעור של 0.26% לעמיתים פעילים ו-0.33% לעמיתים שאינם פעילים ואינו שונה מהותית משיעור דמי הניהול בתקופה המקבילה אשתקד.

4. הוראות דין

להלן תמצית ההסדרים החוקיים והוראות הדין העיקריים בעלי השלכה על הדוחות הכספיים של החברה שפורסמו בתקופת הדוח או אחריה - עד למועד פרסום דוח זה. להוראות אלו עשויה להיות השלכה על פעילות החברה מבחינה עסקית, מיכונית ותפעולית.

4.1. הוראות דין

4.1.1. ביום 9 בספטמבר 2020 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות

ישירות בשל ביצוע עסקאות) (תיקון), התש"ף-2019, (להלן: "התקנות"), המאריכות עד ליום 29 בפברואר 2021 את הוראת השעה שנקבעה בסעיף 3א לתקנות המגדירה סוגים נוספים של הוצאות כהוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות בנכסי קופת גמל, מוציאה מהתחולה סוגים אחרים של הוצאות, וקובעת להוצאות ישירות מסוימות תקרה של 0.25% מסך השווי המשוער של נכסי המשקיע המוסדי. במסגרת התקנות נוספה חובת גילוי באשר לעמלת ההוצאות הישירות כלפי עמיתים או מבוטחים.

4.1.2. ביום 29 ביולי 2020 פורסם חוק תכנית סיוע כלכלי (נגיף הקורונה החדש) (הוראת שעה), התש"ף-

2020 (להלן: "החוק"), לפיו בתקופה שמיום 10 באוגוסט 2020 ועד ליום 9 בפברואר 2021, פקודת מס הכנסה [נוסח חדש] תתוקן, בין השאר, באופן בו ניתן יהיה למשוך מקרנות השתלמות, בפטור ממס, כספים שאינם נזילים, לרבות הפרשי הצמדה וכן ריבית ורווחים שמקורם בהפקדה המוטבת עד לסכום של 7,500 ש"ח בחודש, בהתבסס על הצהרת העמית על כך שהוא או בן זוג פוטרו או הוצאו לחל"ת בין יום 1 במרס 2020 ועד למועד הגשת הבקשה או הכנסתם החייבת הממוצעת של העובד ובן זוג פחתה בתקופה כאמור ביחס להכנסתם בתקופה המקבילה אשתקד.

4.1.3. ביום 20 ביולי 2020 פורסמה הצעת חוק הדיווח של מוסדות פיננסיים על כספים ללא דורש, התש"ף-

2020 (להלן: "הצעת החוק"), בהתאם להצעת החוק מוסדות פיננסיים [הכוללים גם חברות מנהלות של קרנות פנסיה (כולל ותיקות), השתלמות וגמל], יעדכנו באופן שוטף את הגוף שיוקם ברשות אודות הכספים הצבורים אצלם ואשר בגינם לא בוצעה פעולה מעל ל-10 שנים. הגוף שיוקם יהיה אחראי להכניס את המידע למאגר מידע לאומי נגיש לכל.

4.2. חוזרים

4.2.1. ביום 12 בנובמבר 2020 פורסם חוזר שעניינו ניהול סיכוני הלבנת הון ומימון טרור בגופים מוסדיים,

(להלן: "החוזר"), הקובע, בין היתר, הקלות לעניין הליך הכר את הלקוח לחשבון אשר הפעילות בו היא פעילות בסיכון נמוך.

4.2.2. ביום 18 באוקטובר 2020 פורסם תיקון הוראות החוזר המאוחד - פרק 4 לשער 5 "ניהול נכסי

השקעה" (להלן: "החוזר") הקובע, בין היתר, את ההוראת הבאות: (1) "שווה מזומנים" יכלל במסגרת סל השקעה לצורך פעילותו של הסל או כבטוחה לנכסי סל ההשקעה; (2) עדכון רשימת חברות דירוג מאושרות לדירוג חוב מחוץ לישראל; (3) משקיע מוסדי יהיה רשאי לנהל סלי השקעה, גם ביחס להלוואות לעמיתים או מבוטחים; (4) גוף מוסדי יהיה רשאי להעמיד הלוואה בשיעור גבוה משיעור של שלושים אחוז לחוסכים בעלי מקור הכנסה חודשי קבוע; (ה) גוף מוסדי לא יידרש לקבל את אישור ועדת ההשקעות לעסקת רכישה חוזרת של איגרות חוב על-ידי המנפיק, אם אגרת החוב לא מסווגת כחוב בעייתי. כמו כן, בחוזר נקבעו מס' הוראות שעה שתוקפן עד ליום 31 במרס 2021, ביניהן הוראה לפיה משקיע מוסדי יהיה רשאי להעמיד הלוואות לחוסכים לתקופה של עד 15 שנה (במקום 7 שנים) והוראה לעניין הארכת משך הזמן בו גוף מוסדי יוכל לפעול כנגד עמית או מבוטח לפירעון הלוואה שלא נפרעה נפרעה ל-60 ימי עסקים (במקום 30 ימי עסקים).

4.2.3. ביום 16 ביולי 2019 פורסם חוזר שעניינו שירות ללקוחות גופים מוסדיים - תיקון (להלן: "החוזר"), המוסיף הוראות פרטניות שנועדו לשפר את טיב השירות הניתן ללקוחות על ידי הגופים המוסדיים, וביניהן, חובתו של גוף מוסדי המספק שירות טלפוני הכולל מערכת אוטומטית לניתוב שיחות לתת מענה אנושי מקצועי ללקוח תוך 5 דקות מסיום הנתב, עם אפשרות חריגה ממסך הזמן כאמור לכל היותר ב-10% מהפניות במוצא שנת. הוראות החוזר חלות על כל גוף מוסדי, למעט קופת גמל מרכזית לפיצויים אשר העמית היחיד בה הוא הבנק וקופת גמל מרכזית לקצבה, 9 חודשים לאחר יום הפרסום, למעט ההוראה לעניין זמני המענה שהחלה ביום 25 ביולי 2019.

ביום 16 באפריל 2020 פורסם חוזר שעניינו שירות ללקוחות גופים מוסדיים - הוראת שעה, המתקן את החוזר וקובע כי מועד תחילת הוראות החוזר [למעט סעיף 7(א) שכבר נכנס לתוקף] נדחו ליום 29 באוקטובר 2020. כמו כן, נקבע כי גוף מוסדי רשאי שלא לכלול במוצא השנתי הקבוע בהוראות המעבר לחוזר (15% מיום 25 ביולי 2019 ועד ליום 25 ביולי 2022) את נתוני זמן ההמתנה למענה טלפוני בתקופה שמיום 15 במרס 2020 ועד למועד פקיעתן של תקנות שעת חירום (הגבלת מספר העובדים במקום עבודה לשם צמצום התפשטות נגיף הקורונה החדש), התש"ף-2020, או כל חיקוק אחר שיבוא במקומן.

4.2.4. ביום 8 בנובמבר 2017 פורסם חוזר שעניינו אופן הפקדת תשלומים לקופת גמל, הקובע הוראות לעניין אופן הפקדת התשלומים לקופת גמל, הפרטים שעל מעסיק למסור לחברה המנהלת בעת ההפקדה, מועדים להפקדת התשלומים ואישורים שעל חברה מנהלת להמציא לעמיתים, ולעניין עמיתים שכירים - גם למעסיקיהם, בקופת גמל שבניהולה. בחוזר נקבעו מועדי תחילה שונים בהתאם לגודל המעסיק.

ביום 22 בינואר 2019 פורסם חוזר שעניינו אופן הפקדת תשלומים לקופת גמל - תיקון, אשר משנה את מועדי התחילה של הוראות החוזר המקורי עבור מעסיקים שלהם פחות מעשרים עובדים.

ביום 18 בדצמבר 2019 פורסם חוזר שעניינו אופן הפקדת תשלומים לקופת גמל - תיקון, אשר משנה את מועדי התחילה של הוראות החוזר המקורי עבור מעסיקים שלהם פחות מעשרה עובדים. תחילתן של הוראות החוזר ביחס למעסיק המעסיק לפחות 4 עובדים אך לא יותר מ-9 עובדים נקבע ליום 25 ביוני 2020. תחילתן של הוראות החוזר ביחס למעסיק המעסיק פחות מ-4 עובדים נקבע ליום 24 ביוני 2021.

ביום 25 במרס 2020 פורסם חוזר שעניינו אופן הפקדת תשלומים לקופת גמל - עדכון, אשר משנה את מועדי התחילה של הוראות החוזר המקורי עבור מעסיק המעסיק לפחות 4 עובדים אך לא יותר מ-9 עובדים ליום 21 בפברואר 2021.

4.2.5. ביום 13 בינואר 2020 פורסם חוזר שעניינו תיקון הוראות החוזר המאוחד לעניין עסקה בין צדדים קשורים, המעדכן את הוראות פרק 4 בחלק 2 של שער 5 - ניהול נכסי השקעה, ומאפשר, בכפוף לתנאים מסוימים, ביצוע עסקאות לרכישה ומכירה של נכס לא סחיר בין משקיעים מוסדיים המנויים על אותה קבוצת משקיעים, ובלבד שהעסקה היא לטובת כל המשקיעים המוסדיים הנמנים על אותה קבוצה.

4.3. טיטות חוזרים

4.3.1 ביום 9 בנובמבר 2020 פורסמה טיטת חוזר דוח רבעוני לעמיתים ולמבוטחים בגוף מוסדי - תיקון (להלן: "הטיטה"), במסגרתה מוצע לקבוע חובת דיווח בנוגע להוצאות הישירות שנגבו על-ידי הגוף המוסדי בהתאם לתקנה 3ב(ב) לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות), התשס"ח-2008. כמו כן, מוצע לתקן את הצהרות ההון בדוח השנתי כך שיכללו התנועות (ניודים, משיכות והפקדות) שבוצעו במהלך השנה.

4.3.2 ביום 1 בנובמבר 2020 פורסמה טיטת חוזר הצטרפות לקרבן פנסיה או לקופת גמל - תיקון (להלן: "הטיטה"), במסגרתה מוצע לקבוע חובת יידוע של גוף מוסדי לאדם המעוניין להצטרף כעמית לקרבן פנסיה או לקופת גמל כאמור בתקנה 3ב(א) לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות), התשס"ח-2008. בהתאם לטיטה, חברה מנהלת תדרש לציין במסגרת ההודעה שתשלח לעמית לאחר צירוף לקרבן הפנסיה או לקופת הגמל, שנוסף על דמי ניהול ייגבו מנכסי הקופה הוצאות ישירות וכן את שיעור ההוצאות הישירות שנגבו בשנה החולפת בכל אחד ממסלולי ההשקעה שבחר העמית. כמו כן, מוצע לציין במסגרת טפסי ההצטרפות כי נוסף על דמי הניהול ייגבו מנכסי הקופה הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות, וכן את שיעור ההוצאות הישירות הממוצע בכל המסלולים שנגבו בשנה החולפת מנכסי הקרבן או הקופה ואת שיעור ההוצאות הגבוה ביותר והנמוך ביותר שנגבו במסלול מסוים בקרבן או בקופה.

4.3.3 ביום 18 באוקטובר 2020 פורסמה טיטת חוזר חובת שימוש במערכת סליקה פנסיונית מרכזית עדכון (להלן: "הטיטה"), במסגרתה מוצע לקבוע כי גופים מוסדיים יעבירו כספים בין מוצרים פנסיוניים באמצעות מסלקה פנסיונית מרכזית בלבד. בהתאם לטיטה מועד התחילה להעברת כספים באמצעות מסלקה פנסיונית מקופת גמל ומקרבן השתלמות לאותו סוג מוצר פנסיוני יהיה החל מיום 24 ביוני 2021, ומועד התחילה להעברות כספים בין כל קופות הגמל יהיה החל מיום 25 בנובמבר 2021.

4.3.4 ביום 18 באוקטובר 2020 פורסמה טיטת חוזר מבנה אחיד להעברת מידע ונתונים בשוק החיסכון הפנסיוני (להלן: "הטיטה"), במסגרתה נקבעו, בין היתר, הוראות לשיפור התשתית להעברת כספים ומידע בין הגורמים הפועלים בשוק, ובכלל זאת קיצור משמעותי בפרק הזמן לקבלת מידע על הנכסים של החוסך, צירוף עובד למוצר פנסיוני באופן ממוכן, העברת הנחיות באופן ממוכן מבעל רישיון למעסיק לעניין אופן פיצול קופות גמל של העובד וחובת העברת כספים בין קופות גמל באמצעות המסלקה הפנסיונית.

4.3.5 ביום 18 באוקטובר 2020 פורסמה טיטת חוזר אופן הפקדת תשלומים לקופת גמל (להלן: "הטיטה"), במסגרתה מוצע, בין היתר, לקבוע כי חברה לא תדרש לשלוח הודעה לעובד על הפסקת הפקדות בשל רבדי שכר שההפקדה בעדם אינה רציפה. כמו כן, מוצע כי במקרה בו התקבל דיווח מהמעסיק על סבת הפסקת ההפקדות, החברה תשלח לאיש הקשר שהמעסיק קבע הודעה על הפסקת התשלומים ועל השפעתה על זכויות העובד בקופת הגמל. בנוסף, מוצע להביא לידיעת העובדים, במסגרת הדיווחים הרבעוניים או השנתיים, על קיומם של כספים שהופקדו על ידי המעסיק ולא שויכו לחשבונם בקופה. כמו כן, מוצע לקצר את פרק הזמן הניתן לגוף מוסדי למתן היזון חוזר למעסיק אגב הפקדת תשלומים לקופת גמל וכן לטייב את מנגנון השבת הכספים שהופקדו ביתר למעסיק.

4.3.6 ביום 12 באוגוסט 2020 פורסמו טיטות להוראות החוזר המאוחד - פרק 4 לשער 5 "ניהול נכסי השקעה" (להלן: "הטיטות"), שעניינן בהקלה בנטל הרגולטורי החל על גופים מוסדיים לעניין

הסדרי חוב בגין חובות שאינם בעייתיים, הרחבת תחולת ההוראות לעניין הסדרי חוב גם ביחס לחובות שהונפקו מחוץ לישראל וכן קביעת תנאים להשקעה של גופים כאמור באג"ח היברידי בישראל ומחוצה לה. עוד מוצע לקבוע במסגרת הטיטוטות הוראות שמטרתן לייעל תהליכי השקעות כגון: ניהול סלי השקעה ביחס להלוואות לעמיתים ומבוטחים; השקעה באמצעות סלי השקעה משותפים של חברות מנהלות וכספי מובטחים מאותה קבוצת גופים מוסדיים המוחזקים כנגד התחייבויות שאינן תלויות תשואה ואינם כספי עמיתים; פטור מקבלת אישור ועדת השקעות לעסקת רכישה חוזרת של אג"ח ע"י המנפיק בתנאים שבטיטוטות.

4.3.7 ביום 4 באוגוסט 2020 פורסמה טיוטת חוזר שעניינה מרכיבי חשבון בקופת גמל - תיקון (להלן: "הטייטה"), במסגרתה מוצע לשנות את המנגנון לעניין ייחוס יתרה צבורה פטורה כיתרה צבורה שאינה פטורה, וזאת בכדי למנוע אפשרות של קבלת הטבות מס שלא כדין. בהתאם לטייטה, שינוי הייחוס יבוצע בכפוף להמצאת אישור כי בוצע שינוי ייחוס הפוך בקופת גמל אחרת.

4.4. עמדות הממונה

4.4.1 ביום 6 באפריל 2020 פורסמה עמדת ממונה שעניינה מדיניות למתן היתר להחזקת אמצעי שליטה בגוף מוסדי לגופים המנהלים כספי לקוחות, המתקנת את המדיניות למתן היתר להחזקת אמצעי שליטה בגוף מוסדי בלא שולט לגופים המנהלים כספי לקוחות, כך שתחול לגבי החזקה בגוף מוסדי ללא הבחנה אם הינו גוף מוסדי בלא שולט או שהינו גוף מוסדי עם בעל שליטה, בין היתר, כך שהקביעה שרף שיעור החזקה של מקבל היתר החזקה לא יעלה על 7.5% מאמצעי השליטה בגוף מוסדי יחול גם על מקבל היתר החזקה בגוף מוסדי עם בעל שליטה, במישורין ובעקיפין, זאת בכפוף לקבלת היתר החזקה מהממונה (ולא 5% מאמצעי השליטה בגוף מוסדי כקבוע היום עבור מקבל היתר החזקה בגוף מוסדי עם בעל שליטה).

4.4.2 ביום 26 באוקטובר 2020 פורסמה טיוטת עמדת אי-אכיפה שעניינה ייעוץ פנסיוני על-ידי תאגיד בנקאי שלא בסניפי הבנק ללקוחות קיימים בתחום הייעוץ הפנסיוני (להלן: "הטייטה"), המציעה להבהיר כדלקמן: (1) רשות שוק ההון ביטוח וחסכון לא תנקוט אמצעי אכיפה נגד תאגידים בנקאיים אשר ייעוץ באמצעי דיגיטלי או באמצעות הטלפון ללקוחות קיימים, ערב פרסום הטייטה; (2) ההודעה תעמוד בתוקפה כל עוד לא מתאפשר ללקוחות הבנק להגיע לסניפי הבנק בהתאם לתקנות שיותקנו מכוח חוק סמכויות מיוחדות להתמודדות עם נגיף הקורונה החדש (הוראה שעה), התש"ף-2020 או חקיקה אחרת שתחליף אותה.

4.5. הוראות שעה של הממונה על רקע אירוע הקורונה

במהלך החודשים מרס עד נובמבר 2020 פרסם הממונה מספר חוזרים וטיטוטות חוזרים שמטרתם לאפשר הקלות רגולציה לתקופה זו, של התפשטות נגיף הקורונה, ובכלל זה, התאמת יישום הוראות רגולציה באופן שיקל על החברות והמבוטחים ליישמן בהתאם לנדרש בהתמודדות עם מגבלות התנועה והפעילות בתקופה זו, להלן עיקרי ההוראות:

4.5.1 ביום 2 בספטמבר 2020 פרסם הממונה חוזר שעניינו "דמי ניהול במכשירי החיסכון הפנסיוני - תיקון - הוראת שעה על רקע אירוע הקורונה" ("החוזר"), בהתאם לחוזר גוף מוסדי יהיה רשאי להעלות את שיעור דמי הניהול לפני תום תקופת ההנחה, בעקבות הפסקת תשלומים לחיסכון המועברים לקופת הגמל עבור העמית, שלא אירעה בשל המעביד, לאחר שחלפו 12 חודשים ממועד הפסקת התשלומים לחיסכון (ולא 6 חודשים כקבוע היום).

הוראות החוזר הינם החל מיום פרסומן, וזאת לגבי עמיתים שהופסקו תשלומים לחיסכון המועברים לקופת גמל בגינם, שלא בשל מעביד, החל מיום 1 במרס 2020 ועד ליום 31 באוקטובר 2020.

4.5.2. ביום 20 באפריל 2020 פרסם הממונה תיקון להוראות החוזר המאוחד שעניינו דירקטוריון גוף מוסדי - הוראות שעה על רקע אירוע הקורונה, לפיו בתקופה שבין מועד פרסום החוזר ועד ליום 30 ביוני 2020 (להלן בהתאמה: "החוזר" ו-"תקופת הוראת השעה") דירקטוריון גוף מוסדי היה רשאי לדחות דיונים ודיווחים בנושאים אשר נדרש לדון בהם בתדירות שנקבעה על ידי הממונה אם הדירקטוריון קבע כי הדיון או הדיווח אינו קשור לאירוע הקורונה ואין בדחייה כדי להשית סיכון מהותי על הגוף המוסדי או לקוחותיו. כמו כן, בתקופת הוראת השעה ניתן היה להציג נושאים ועדכונים בישיבות דירקטוריון או ועדותיו המשותפות לגוף המוסדי ולחברת האם שלו, למעט אם קיים חשש לניגוד עניינים או לפגיעה בעצמאות הדיון בדירקטוריון הגוף המוסדי, וזאת בלבד שהחלטות הגוף המוסדי התקבלו בנפרד מהחלטות החברה האם. בנוסף, בתקופת הוראת השעה ניתן היה לאשר פרוטקולים של ישיבות דירקטוריון וועדותיו על-ידי הדירקטוריון, עד 30 יום ממועד קיום הישיבה או מועד הישיבה שלאחריה, המאוחר מבין שני המועדים. כמו כן, נקבע במסגרת תקופת הוראת השעה כי גוף מוסדי נדרש למסור לממונה תמצית החלטות שהתקבלו בישיבה שעסקה באירוע הקורונה תוך 5 ימי עסקים ממועד קיום הישיבה. כמו כן, בוטלה בתקופת הוראת השעה החובה של הדירקטוריון וועדותיו להתכנס פעם ברבעון באופן פיזי.

ביום 24 בספטמבר 2020 פרסם הממונה תיקון להוראות החוזר המאוחד שעניינו דירקטוריון גוף מוסדי - הארכת תוקף הוראת שעה על רקע אירוע הקורונה, לפיו הוארכו עד יום 31 בדצמבר 2020 ההקלות שפורסמו בהוראות החוזר, למעט ההקלה לעניין דחיית דיונים ודיווחים אשר מועדם קבוע בהוראות הממונה, אשר לא הוארכה.

4.5.3. ביום 23 באפריל 2020 פרסם הממונה חוזר שעניינו שירות סוכנים ויועצים ללקוחות - הוראת שעה, לפיו בתקופה שבין מועד פרסום החוזר ועד ליום 30 ביוני 2020 (להלן: "תקופת הוראת שעה") בעל רישיון היה רשאי לקיים עם לקוחותיו שיחה טלפונית כחלופה לפגישה עמם. בנוסף, בתקופת הוראת השעה הוארך משך הזמן בו בעל הרישיון היה רשאי לקיים פגישות עם לקוחותיו, לזום עמם שיחת שירות ולהעניק להם מענה ראשוני.

4.5.4. ביום 5 באפריל 2020 פרסם הממונה תיקון להוראות החוזר המאוחד פרק 4 לשער 5 "ניהול נכסי השקעה" הוראת שעה על רקע אירוע הקורונה (להלן: "הוראת השעה"), לפיו גופים מוסדיים היו רשאים לערוך אנליזה ביחס לרכישת אג"ח סחירות ושאינן סחירות בשוק המשני שלא בהתאם להוראות החוזר המקורי, ולהעביר את שיקול הדעת ביחס להיקף האנליזה לוועדת ההשקעות עד ליום 31 ביולי 2020. כמו כן, הוראת השעה קבעה כי המועד בו היה נדרש לעדכן אנליזות הצפויות לפקוע בתקופה שבין יום 1 באפריל 2020 עד יום 31 יולי 2020 יהא עד יום 31 באוגוסט 2020. הוראת השעה קבעה כי וועדת ההשקעות הייתה רשאית לקבוע את מידת הרלוונטיות של התניות החוזיות ואמות המידע המפורטות בחוזר המקורי ביחס לרכישת אג"ח סחירות ושאינן סחירות בשוק המשני, זאת ממועד פרסום הוראת השעה ועד ליום 31 ביולי 2020.

4.5.5. ביום 2 באפריל 2020 פרסם הממונה תיקון להוראות החוזר המאוחד שעניינו פרק ניהול נכסי השקעה (קרנות סל והסדר חוב) [להלן: "הוראת השעה"], לפיו התנאים בהם רשאי משקיע מוסדי להחזיק בהחזקות עודפות בהתאם להוראות החוזר המקורי, יחולו גם במקרים בהם המשקיע המוסדי הפך לשולט או למחזיק באמצעי שליטה עקב קבלת אמצעי שליטה בתאגיד לווה במסגרת הסדר חוב, ולא רק בשל מימוש אמצעי שליטה שהיו ערובה לחיוב. בנוסף, הוראת השעה קובעת כי משקיע מוסדי יהא רשאי לנכות עמלות ניהול חיצוני בשל השקעה בקרנות סל מסוימות, אף אינן עומדות ביתר התנאים שנקבעו בהוראות החוזר המקורי. כמו כן, נקבע כי דמי הניהול לא יעלו על 0.1 אחוזים משווי הנכסים של קרן הסל, זאת בכפוף לכך שהשיעור הכולל בגין השקעה בקרנות סל

כאמור לא יעלה על 5% ממגבלת ההוצאה הקבועה בהוראות הדין. הוראת השעה חלה על קרנות סל המוחזקות למסחר שמשקיע מוסדי רכש החל מיום פרסום החוזר ועד ליום 30 ביוני 2020. בהתאם להוראת השעה ניתן יהיה לגבות הוצאה כנגד השקעה כאמור במהלך התקופה בה הוחזקה קרן הסל למטרות מסחר, אך לא יאוחר מיום 31 בדצמבר 2020.

4.5.6. ביום 2 באפריל 2020 פרסם הממונה חוזר שעניינו, הוראות החוזר המאוחד - פרק 4 לשער 5 "ניהול נכסי השקעה" - הוראת שעה על רקע אירוע הקורונה, לפיו בתקופה שבין מועד פרסום הוראת השעה ועד ליום 30 ביוני 2020 (להלן: "תקופת הוראת שעה"), הוארך מועד הדיווח של משקיע מוסדי לממונה על חריגה אקטיבית או חריגה פאסיבית מהותית, מהמועד שבו התגלתה החריגה לראשונה, מעשרה ימי עסקים לתקופה של חודש. בנוסף, בתקופת הוראת השעה ראו חריגה של עד 10 נקודות האחוז במדיניות ההשקעה כחריגה פאסיבית, ועל-כן לא הייתה בגדר שינוי במדיניות השקעה המחייבת דיון בוועדת ההשקעות או הדירקטוריון וניתן היה לתקנה באמצעות קביעת מועד לתיקונה על-ידי ועדת ההשקעות.

4.5.7. ביום 2 באפריל 2020 פרסם הממונה הוראה שעניינה הודעה על אישור השקעות במקרים מיוחדים (להלן: "הוראת השעה"), לפיה גוף מוסדי היה רשאי לרכוש עד 24% נוספים מערכן הנקוב הכולל של אג"ח סחירות באותה סדרה שאינן אג"ח של מדינת ישראל או ניירות ערך מסחריים סחירים של מנפיק באותה סדרה (להלן: "התוספת"), מעבר לשיעור המותר בהתאם להוראות הדין (25%), כך ששיעור ההשקעה המקסימאלי עמד על 49%, זאת בכפוף לכך שהתוספת נרכשה מכספי החוסכים בלבד. האישור כאמור היה בתוקף ממועד פרסום הוראת השעה ועד ליום 30 בספטמבר 2020 (להלן: "תקופת האישור"). בתום תקופת האישור, אחזקות משקיע מוסדי בהתאם לאישור הממונה לא תחשב כחריגה בהתאם להוראות הדין.

5. התפתחויות בסביבה המקרו כלכלית של החברה

תוצאות הפעילות של הקבוצה מושפעות באופן מהותי מהתשוואות המושגות בשוק ההון ומהמצב הכלכלי, הפוליטי והביטחוני בארץ ובעולם. להלן התייחסות לגורמים המרכזיים בסביבה המקרו-כלכלית, אשר משפיעים על פעילות הקבוצה:

5.1. פללי

הכלכלה העולמית הציגה שיפור במהלך הרבעון השלישי של שנת 2020 לאור הירידה בהיקפי התחלואה והקלת מדיניות הסגרים, אם כי תוך שונות גדולה בין המשקים; בארה"ב השיפור היה חזק מזה שנרשם באירופה ובין, וכלכלת סין בולטת לטובה לאור הצלחתה בהתמודדות עם המשבר הבריאותי. השיפור בפעילות הביא גם לעדכון כלפי מעלה בתחזית של קרו המטבע, שצופה כעת פחות של 4.4% בכלכלה העולמית בשנת 2020, שהינו עדיין הנתון הגרוע ביותר מאז מלחמת העולם השנייה.

המדיניות המוניטרית במדינות השונות נותרה מרחיבה מאוד והבנקים המרכזיים המשיכו לאותן על נכונותם לנקוט בצעדים לא קונבנציונליים להקלה בתנאים הפיננסיים.

5.2. התפתחויות במשק הישראלי

התוצר בישראל ברבעון השלישי צמח בקצב מהיר של 37.9% בשיעור שנתי. למרות הצמיחה המהירה, היא לא מספיקה לפצות על האובדן במחצית הראשונה של השנה, כך שהתוצר נמוך ב 1.4% בהשוואה לרבעון המקביל אשתקד.

במהלך הרבעון השלישי של שנת 2020 שיעור האבטלה הרחב (הכולל את הבלתי מועסקים, בתוספת של המועסקים שנעדרו זמנית בגלל הקורונה, והלא משתתפים בכח העבודה שהפסיקו לעבוד בגלל הפיטורים בתקופת הקורונה) התייצב בסביבות 11%-12%. אך לאחר הטלת הסגר השני הוא זינק ל-19% במחצית השנייה של ספטמבר 2020.

5.3. שוק המניות

ברבעון השלישי של שנת 2020 נמשכו העליות במרבית שוקי המניות בעולם, בתמיכת המשך צעדי ההרחבה של הבנקים המרכזיים והממשלות לצד ההקלות במדיניות ההסגרים בעולם.

במהלך הרבעון השלישי של שנת 2020 מדד MSCI העולמי עלה ב-8% והמדד המקביל של השווקים המתעוררים עלה ב-9.7%. בישראל, ביצועי מדדי המניות העיקריים היו נחותים בהשוואה לרוב המדדים המובילים בעולם, מדד ת"א-125 עלה ב-1.5% ומדד ת"א-35 ירד ב-2.6%.

מחזור המסחר היומי הממוצע במניות בישראל התמתן ברבעון השלישי בהשוואה למחצית הראשונה אך עדיין נותר גבוה ועמד על 1.7 מיליארדי ש"ח, עליה של 24% בהשוואה לרבעון המקביל אשתקד.

5.4. שוק איגרות החוב

המדיניות המוניטרית במדינות השונות נותרה מרחיבה מאוד גם במהלך הרבעון השלישי של שנת 2020 ותרמה להמשך מיתון התנודתיות בשוק אג"ח. רכישות אג"ח הממשלתיות של בנק ישראל נמשכו במהלך הרבעון, וההודעה של הבנק על הרחבת הרכישות שיכללו גם של אג"ח קונצרני תרם לעליה במדדי אג"ח הקונצרניים.

במהלך הרבעון השלישי של שנת 2020 מדד אג"ח הכללי עלה ב-1.1%, כאשר מדד האג"ח הממשלתיות ירד ב-0.8%, אך מדד אג"ח הקונצרניות עלה ב-4.4%.

מחזור המסחר היומי הממוצע באג"ח התמתן בהשוואה לרבעון הקודם ועמד על 3.6 מיליארדי ש"ח, ירידה של 3% בהשוואה לרבעון המקביל אשתקד.

5.5. קרנות נאמנות

ברבעון השלישי של שנת 2020 נרשמו גיוסים נטו של כ-1.7 מיליארדי ש"ח. בלטו קרנות הנאמנות המתמחות בחו"ל עם גיוסים נטו של כ-2.5 מיליארדי ש"ח שפיצו על פדיונות נטו בעיקר בקרנות הנאמנות המתמחות במניות ובכספיות.

5.6. קרנות סל

במהלך הרבעון השלישי של שנת 2020 נרשמו גיוסים נטו של כ-1.9 מיליארדי ש"ח בקרנות הסל, בעיקר בקרנות הסל המתמחות באג"ח של חברות (1.6 מיליארדי ש"ח).

5.7. שוק המט"ח

במהלך הרבעון השלישי של שנת 2020 השקל נחלש ב-0.6% מול סל המטבעות של בנק ישראל; 0.7% ייסוף מול הדולר אך 3.7% פיחות מול האירו והפאונד. עיקר הפיחות בשקל התרחש במהלך ספטמבר לאחר הודעת הממשלה על הסגר השני במקביל לירידות בשוקי המניות.

5.8. אינפלציה

על פי המדד האחרון הידוע (אוגוסט), מדד המחירים לצרכן עלה ב-0.1% במהלך הרבעון השלישי של שנת 2020 (מאי 2020 - אוגוסט 2020). האינפלציה ב-12 החודשים האחרונים עד אוגוסט עלתה למינוס 0.8%, עדיין מתחת ליעד האינפלציה. במהלך הרבעון השלישי של שנת 2020 סעיף התחבורה-תקשורת היה התורם העיקרי לעליה במחירים, שקוץ חלקית עם ירידה בסעיף ההלבשה-והנעלה.

5.9. ריבית בנק ישראל

במהלך הרבעון השלישי של שנת 2020 בנק ישראל הותיר את הריבית ללא שינוי על 0.1%, אך המשיך את התוכניות שלו כדי לטפל בקשיי הנזילות, להקל על תנאי האשראי במשק ולתמוך בפעילות הכלכלית. במהלך הרבעון הבנק החל לרכוש גם אג"ח קונצרניות ותיווך בהרחבת המתווה לדחיית תשלומי בנקאיות. במהלך הרבעון השלישי בנק ישראל רכש 10.2 מיליארדי ש"ח באג"ח ממשלתיות ו-1.2 מיליארדי ש"ח באג"ח קונצרניות.

5.10. אירועים לאחר תאריך הדוח

בנק ישראל הגדיל את תקרת תכנית רכישות אג"ח הממשלתיות בשוק המשני בעוד 35 מיליארד ש"ח. בנוסף, בנק ישראל ייתן הלוואות בריבית קבועה של מינוס 0.1% רק כנגד הגדלת האשראי שהבנקים ייתנו לעסקים קטנים (עם תקרה על ריבית ההלוואות).

הממשלה הגדילה את התוכנית הכלכלית להתמודדות עם המשבר קרוב ל-141 מיליארדי ש"ח, אך נכון לסוף ספטמבר 2020 סך הביצועים של התוכנית עמדו על כ-57%.

בעולם קצב התפשטות המחלה שב ועלה בעיקר במדינות שנקטו מדיניות של הקלה בסגר, בדגש על ארה"ב ואירופה. המשך העליה במגמת ההתפשטות עלולה להוביל להתגברות של מגבלות תנועה בעולם ולבלימת ההתאוששות הכלכלית שרק החלה. בישראל נמשכה הירידה המהירה בקצב התפשטות המגיפה, ובאמצע אוקטובר הממשלה החלה בתהליך של הקלה על ההגבלות.

במהלך חודש נובמבר 2020, חברות התרופות הבינלאומיות Pfizer ו-Moderna פרסמו תוצאות ראשוניות מהשלב השלישי והאחרון של הניסוי בחיסון לנגיף הקורונה, ולפיו החיסון יעיל בקרוב ל-95%. ג'ו בידן זכה בנשיאות ארה"ב וכנס לתפקידו בינואר 2021.

לאור ההתפתחויות הכלכליות במשק ננקטו מצד החברה הפעולות הבאות:

נושא	תיאור פעולות החברה
השינוי במדד המחירים לצרכן, התפתחויות האינפלציה והגורמים להשפעה על עליית המדד	על פי המדד האחרון הידוע (אוגוסט), מדד המחירים לצרכן עלה ב-0.1% במהלך הרבעון השלישי של שנת 2020 (מאי-אוגוסט 2020). האינפלציה ב-12 החודשים האחרונים עד אוגוסט עלתה למינוס 0.8%, עדיין מתחת ליעד האינפלציה. במהלך הרבעון השלישי חטיבת ההשקעות שמרה על שיעור החשיפה לנכסים צמודי מדד. מחד להערכת החטיבה העלאת הגרעון והריבית האפסית מייצרים לחצים אינפלציוניים לטווח הבינוני ארוך ולפיכך מצדיקים חשיפה לנכסים צמודי מדד מאדך בטווח הקצר קיימים לחצים דיפלציוניים לא מבוטלים. חטיבת ההשקעות בשוליים מתאימה את הפוזיציה לפי הציפיות בשוק.
שער החליפין של השקל	במהלך הרבעון השלישי של שנת 2020 השקל נחלש ב-0.6% מול סל המטבעות של בנק ישראל; 0.7% ייסוף מול הדולר אך 3.7% פיחות מול האירו והפאונד. חטיבת ההשקעות העלתה מעט את החשיפה למט"ח בשלהי הרבעון השלישי לאור התיסוף הגדול של השקל, הצורך ביתרות מט"ח גדולות יותר כפועל יוצא של התנודתיות בשווקים, עלויות ההגנה הנמוכות והעלאת החשיפה למניות.
התפתחות שיעורי ריבית	במהלך הרבעון השלישי של שנת 2020 בנק ישראל הותיר את הריבית ללא שינוי על 0.1%, אך המשיך את התוכניות שלו כדי לטפל בקשיי הנזילות, להקל על תנאי האשראי במשק ולתמוך בפעילות הכלכלית. במהלך הרבעון הבנק החל לרכוש גם אג"ח קונצרניות ותיווך בהרחבת המתווה לדחיית תשלומי הלוואות בנקאיות ומתווה חדש לדחיית תשלומים ע"י חברות כרטיסי האשראי. חטיבת ההשקעות שמרה על מח"מ זהה לרבעון השני במהלך הרבעון השלישי לאור העלאת הגרעונות מצד אחד והלחץ לעליית תשואות ומאידך תשואות גבוהות יותר עקב עליית התשואות במקביל להערכה כי הריבית תישאר אפסית לפחות לטווח של השנתיים הקרובות.
ניתוח הגרעון בתקציב המדינה ומימונו	ברבעון השלישי של שנת 2020 הגירעון המשיך לשבור שיאים ועמד על מצטבר על 102 מיליארד ש"ח, וכ-9.1% מהתוצר ב-12 החודשים האחרונים. בנק ישראל פועל להפחתת עלויות הגיוס הממשלתיות ורכש כ-10 מיליארד ש"ח באג"ח ממשלתיות.
שוק המניות	במהלך הרבעון השלישי של שנת 2020 מדד MSCI העולמי (ברוטו במונחים דולריים) עלה ב-8% והמדד המקביל של השווקים המתעוררים עלה ב-9.7%. בישראל, ביצועי מדדי המניות העיקריים היו נחותים בהשוואה לרוב המדדים המובילים בעולם, מדד ת"א-125 עלה ב-1.5% ומדד ת"א-35 אף ירד ב-2.6%. חטיבת ההשקעות המשיכה להגדיל את שיעור החשיפה למניות עם דגש לביקוש במניות בחו"ל, לאור השיפור במצב הכלכלי, שיפור במצב החברות, נזילות גבוהה בשווקים ומחסור באלטרנטיבות השקעה. להערכת חטיבת ההשקעות נראה שיפור ברווחי החברות בשנתיים הקרובות לאחר הירידה ברווחיות שראינו בשני הרבעונים האחרונים.

תיאור פעילות החברה	נושא
<p>מרווחי האג"ח הקונצרני המשיכו לרדת גם ברבעון השלישי של שנת 2020 ומתקרבים לרמות של לפני המשבר בדרוגים הגבוהים, הירידה במרווחים קיבלה גם רוח גבית מתוכנית הרכישות של בנק ישראל, הנזילות בשווקים, הריבית הנמוכה וירידה בהצע בשוק. חטיבת ההשקעות שמרה על חשיפה יחסית גבוהה לאג"ח קונצרני.</p>	<p>אג"ח קונצרני ומוצרי חוב</p>
<p>חטיבת ההשקעות המשיכה לנצל את הגידול בהיקף הכספים שעוקבים באופן טכני אחרי המדדים בעיקר לצורך שיפור הרכב תיק ההשקעות כאשר ניירות ערך שעלו באופן מוגזם בכניסתם למדדים נמכרו על ידי חטיבת ההשקעות וניירות ערך שירדו באופן מוגזם עקב יציאתם מהמדדים נרכשו.</p>	<p>מוצרי מדדים</p>
<p>חטיבת ההשקעות שמרה על מדיניותה בתחום הנגזרים, לפיה הם משמשים בעיקר להתאמה מהירה של הרכבי האפיקים בתיק בהתאם להחלטות וועדת השקעה לניהול יעיל של החשיפות לחו"ל ללא חשיפת המטבע.</p>	<p>נכסים נגזרים לרבות אופציות על מדד מעו"ף, שקל/דולר, חוזים עתידיים</p>
<p>חטיבת ההשקעות המשיכה להשקיע בנכסים לא סחירים ושמרה על חלקה לאור התיקון החד שהיה בשווקים והזדמנויות שנוצרו גם בשוק הלא סחיר. זאת לצורך שיפור התשואה, הורדת תנודתיות וגיוון אפיקי ההשקעה תוך הסתמכות על היתרונות היחסיים אשר גלומים באפיק זה.</p>	<p>השקעות בנכסים אלטרנטיביים, לרבות נדל"ן, תשתיות והשקעות פרטיות</p>

6. מגמות, אירועים והתפתחויות בפעילות החברה המנהלת ובסביבתה העסקית

6.1. התפשטות נגיף הקורונה

השפעות משבר נגיף הקורונה על פעילות הראל השקעות וחברות בשליטה (להלן: "הקבוצה")

בשל התפרצות נגיף הקורונה בתחילת שנת 2020 (להלן: "משבר הקורונה"), מדינות רבות בעולם, וביניהן ישראל, נוקטות באמצעים שונים לצמצום החשיפה לנגיף, לרבות מגבלות תנועה והתקהלות, צמצום כח אדם במקומות העבודה, קביעת הנחיות לבידוד אנשים אשר יש חשש כי נדבקו בנגיף, וסגירת מקומות בילוי ופנאי. חלק מהמגבלות הוסרו במהלך חודש מאי 2020 כחלק מצעדי החזרה לשגרה, אולם בחודש ספטמבר 2020, בעקבות מה שנחזה כהתפרצות גל תחלואה נוסף של הנגיף, הוטלו מגבלות חדשות, שעיקרן צמצום התקהלויות ופעילות במרחב הציבורי תוך פגיעה בהיקף ואופי הפעילות במגזר העסקי והפרטי. הסרת המגבלות החלה באופן מדורג במהלך חודש אוקטובר 2020.

נוכח הדאגה לבריאות העובדים ולשלומם, הנהלת הקבוצה נוקטת מתחילת המשבר בפעולות על מנת להקטין את הסיכון לעובדי הקבוצה. הקבוצה קיבלה מספר החלטות לגבי צמצום עבודה במשרדי החברה, בהתאם להנחיות ולהמלצות אשר מפורסמות על ידי משרד הבריאות מעת לעת, תוך היערכות והתאמת אופן העבודה לעבודה מהבית ותוך הקפדה על המשך מתן שירות רציף ותקין ללקוחותיה של הקבוצה ולסוכניה.

בהתאם לרגולציה המחייבת את הקבוצה במוכנות לתרחישי המשכיות עסקית, והודות למודעות הגבוהה של הקבוצה לחשיבות מתן השירות ללקוחותיה, וההשקעה שנעשתה על ידי הקבוצה בשלוש השנים האחרונות בטכנולוגיה ובדיגיטל, בידי הקבוצה פתרונות למתן שירות תקין ורציף ללקוחותיה גם בעתות חירום והקבוצה הייתה ערוכה להמשך הפעילות העסקית במתכונת מותאמת למשך כל תקופת המשבר.

נכון למועד פרסום הדוח מרבית עובדי הקבוצה שבו לפעילות סדירה ממשרדי החברה תוך הקפדה ושמירה על כללי הזהירות שמטרתם למנוע הדבקה בנגיף הקורונה. יצוין, כי חלק מעובדי הקבוצה ממשיכים לעבוד בצורה של "קפסולות" נפרדות, כך שהעבודה מתבצעת לסירוגין ממשרדי החברה ובחיבור מרחוק מהבית.

התפשטות הנגיף ואמצעי ההתגוננות שפורטו לעיל, הביאו לפגיעה כלכלית מהותית ומגמות שליליות בכלכלה העולמית ובכלכלה הישראלית. להערכת החברה, משבר הקורונה הינו אירוע מתגלגל ואין ודאות ביחס למועד סיומו ולמידת השפעתו על נכסי הקבוצה ותוצאות הקבוצה. הערכות החברה ביחס להשפעות משבר הקורונה על פעילותה של הקבוצה, ומידע זה, ככל שהוא כלול בדוח זה, כוללים גם מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. הערכות אלה עשויות שלא להתממש, כולן או חלקן, או להתממש באופן שונה ואף שונה מהותית, בין היתר ככל שיחולו שינויים בהנחיות הגורמים המוסמכים בארץ ובעולם האמונים על ההתמודדות עם התפרצות הנגיף.

השלכות על עסקי החברה

בעקבות משבר הקורונה, חלה ברבעון הראשון של שנת 2020 עליה בפדיונות. החל מהרבעון השני של שנת 2020 חלה התמתנות והם שבו לרמתם הנורמטיבית טרום המשבר.

בנוסף, ברבעון הראשון של שנת 2020 חלה עליה משמעותית בבקשות לביצוע שינויי מסלול בסכומים המנוהלים בקרן ההשתלמות, כאשר המגמה הייתה מעבר מאפיקים הכלליים/המנייתיים לאפיקים סולידיים. מגמה זו השתנתה החל מהרבעון השני של שנת 2020, וניכרת חזרה לאפיקים הכלליים/המנייתיים.

6.2. אישור עדכונים למדיניות התגמול של הגופים המוסדיים בקבוצה

לאור ניסיון צבור עם יישום מדיניות התגמול הנוכחית של הגופים המוסדיים והשינויים המוצעים במדיניות התגמול של הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ (להלן: "הראל השקעות"), במהלך חודש אוגוסט 2020 אישרו ועדת התגמול של הגופים המוסדיים והדירקטוריונים של הגופים המוסדיים עדכונים למדיניות התגמול של הגופים המוסדיים.

להלן עיקרי השינויים שבוצעו במדיניות התגמול:

סעיפי המבוא וההגדרות: בוצעו מספר עדכונים והבהרות, בין היתר, כתוצאה מעדכון במדדי התגמול ובתנאי הסף.

תדירות ביצוע ביקורת על יישום מדיניות התגמול: בהתאם להחלטת ועדת התגמול, תדירות הביקורת עודכנה מאחת לשלוש שנים לאחת לשנתיים.

חריגה שלא תיחשב כסטייה מהמדיניות: נוספה הערה לפיה חריגה של עד 10% מהסכומים, הטווחים והתנאים המצוינים במסמך המדיניות לא תיחשב כסטייה מהוראות מדיניות התגמול, אולם תצריך את אישור ועדת התגמול.

יחס רכיבים קבועים ומשתנים: נמחקה ההתייחסות הספציפית ליחס רכיבים קבועים ומשתנים בתגמול מנהל הכספים, היועצת המשפטית ובעלי תפקידי מרכזי בתפקידי בקרה כך שהיקף הרכיבים הקבועים בתגמול של כל בעלי תפקיד מרכזי לא יפחת מ-50% (במקום יחס של 60%-70%, בהתאמה, במדיניות הקיימת).

עלות העסקה שנתית חזויה: הסעיף עודכן כך שעלות העסקה השנתית החזויה של נושאי המשרה והעובדים בקבוצה, לא תעלה על עלות העסקה אשר הוצאה השנתית החזויה בגינה, לפי עלות משרה מלאה, שווה ליחס של פי 35 מההוצאה השנתית החזויה בשל התגמול הנמוך ביותר, לפי עלות משרה מלאה, ששולם לעובד בהראל ביטוח, בשנה הקלנדרית הקודמת לשנה שעברה מחושבת עלות העסקה החזויה של נושא המשרה או העובד כאמור. הנוסח הקודם קבע כי יידרש אישור של ועדת התגמול והדירקטוריון לצורך חריגה מהמגבלה של עלות שנתית חזויה של 2.5 מלש"ח.

תנאי הסף: עודכנו שני תנאי סף מינימאליים לזכאות למענק השנתי, באופן שבו במקום תנאי הסף הקבועים היום והמתחייסים לתשואה להון, נדרש כי יתקיימו התנאים הבאים: (1) עמידה בהון הנדרש מהראל ביטוח ע"י הממונה בשנה הקלנדרית שקדמה למועד התשלום, למעט אם ועדת התגמול והדירקטוריון יסברו שאי העמידה בדרישה זאת הינה כתוצאה מאירוע אקסוגני ומשמעותי שהשפיע על כלל ענף הביטוח בישראל; ו- (2) עמידה בקובננטים כלפי בנקים ומחזיקי אגרות חוב שמולם נטלה הראל השקעות הלוואות וכן עמידת הראל ביטוח מימון והנפקות בע"מ באמות המידה הפיננסיות של סדרות אגרות החוב שהונפקו על ידה. ביתר תנאי הסף לא חל שינוי. כמו כן, נוספה הבהרה לפיה ככל שהרווח הכולל לפני מס לא יהיה חיובי, לא תתקיים עמידה בתנאי הסף לתכנית המענק השנתי.

תקרת המענק השנתי הנורמטיבי: לא חל שינוי בתקרת המענק הנורמטיבי, אולם נוספה הדגשה לפיה על אף התקרה כאמור, ועדת התגמול והדירקטוריון רשאים לאשר מענק מקסימלי בגובה של 2 משכורות נוספות, מנימוקים מיוחדים. בנוסף, נקבע כי ככל שמדובר במענק הניתן לנושא משרה במסגרת כניסה לתחום פעילות חדש, ועדת התגמול והדירקטוריון יבחנו את הצורך בהתאמת היקפו והרכבו של התגמול המשתנה.

רכיב שיקול הדעת: עודכנו התנאים בסעיף העוסק ברכיב שיקול הדעת ובין היתר הובהר כי ניתן יהיה לשלם את רכיב שיקול הדעת (שאינו עולה על 3 משכורות חודשיות) גם במקרה שבו לא התקיימו תנאי הסף ו/או היעדים הספציפיים לתשלום המענק המשתנה. הוראה זו תחול גם לגבי נושאי משרה בתפקיד בקרה.

עדכון מדדי ביצועים: נוספה הערה לפיה ככל שיחולו שינויים רגולטוריים מהותיים, שלדעת ועדת התגמול יש לתקן בגינם את המדדים לבחינת הביצועים כאמור, יהיו ועדת התגמול והדירקטוריון מוסמכים לתקנם גם לאחר קביעתם.

הצמדה למדד: נוספה הוראה לפיה סכומי המענקים שנפרסים יהיו צמודים למדד, עם רף תחתון של המדד הידוע ביום הפריסה ויישאו ריבית שנתית של 2%.

מענקים מיוחדים: עודכן סעיף המענקים המיוחדים כך שהתקציב הכולל יעמוד על סך של 5 מלש"ח בשנה במקום 3 מלש"ח, וכי תקרת המענק לבעל תפקיד מרכזי תעמוד על 350 אש"ח במקום 250 אש"ח.

מענק הונן: בהתאם למדיניות התגמול של הראל השקעות, בוטלה ההוראה המפנה למדיניות התגמול של הראל השקעות לפיה הזכאות למענק ההונן, אם בכלל, מוגבלת למנכ"ל החברה בלבד.

ביטוח אחריות נושאי משרה: בוצעה התאמה לעמדת רשות ניירות ערך, באופן שיאפשר לרכוש ביטוח נושאי משרה בעתיד, גם אם הפרמיות תהיינה גבוהות יותר מהידוע במועד האישור וכן בוטל סעיף המתייחס לרכישת פוליסות ביטוח אחריות נושאי משרה בהתאם לאישורי של אסיפה כללית.

6.3. שינויים בנושאי משרה

בחודש פברואר 2020 סיים מר אופיר רוטשילד את תפקידו כיועץ משפטי בחברה. החל מאותו מועד, משמשת גבי אילנה רישרד בטאש כיועצת משפטית בחברה.

7. תיאור האסטרטגיה העסקית של החברה ויעדיה העיקריים

לעניין זה, ראה סעיף 3.13 לדוח תיאור עסקי התאגיד של החברה לשנת 2019.

8. נושאים שאליהם הפנה רואה החשבון את תשומת הלב

רואה החשבון של החברה לא הפנה את תשומת הלב לעניינים מיוחדים בדוח הסקירה. עם זאת, רואה החשבון ציין כי "מבלי לסייג את מסקנתנו הני"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 10 לדוחות הכספיים ביניים בדבר חשיפה להתחייבויות תלויות".

9. בקרות ונהלים לגבי גילוי ובקרה פנימית על דיווח

בקרות ונהלים לגבי הגילוי:

הנהלת הגוף המוסדי, בשיתוף עם המנכ"ל וסמנכ"ל הכספים של הגוף המוסדי, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקרות ונהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הגוף המוסדי וסמנכ"ל הכספים הסיקו כי לתום תקופה זו הבקרות ונהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי הן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהגוף המוסדי נדרש לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

בקרה פנימית על דיווח כספי:

במהלך הרבעון המסתיים ביום 30 בספטמבר 2020 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי.

מישל סיבוני, יו"ר הדירקטוריון

דודי לייזנר, מנכ"ל

25 בנובמבר, 2020

הצהרה (certification)

אני, דודי ליידנר, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של קרן החיסכון לצבא הקבע - חברה לניהול קופות גמל בע"מ (להלן: "החברה המנהלת") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2020 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה המנהלת למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של החברה המנהלת; וכן-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה המנהלת, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקוחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי. וכן-
5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה המנהלת, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

25 בנובמבר, 2020

דודי ליידנר, מנכ"ל

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לענין בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים.

הצהרה (certification)

אני, רם גבל, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של קרן החיסכון לצבא הקבע - חברה לניהול קופות גמל בע"מ (להלן: "החברה המנהלת") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2020 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה המנהלת למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של החברה המנהלת; וכך-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה המנהלת, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקוחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכך-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי. וכך-
5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה המנהלת, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

25 בנובמבר, 2020

רם גבל, סמנכ"ל כספים

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לענין בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים.

**קרן החיסכון לצבא הקבע -
חברה לניהול קופות גמל בע"מ**

**דוחות כספיים ביניים
ליום 30 בספטמבר 2020
(בלתי מבוקרים)**

תוכן עניינים

3.....	דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים
4.....	דוחות ביניים על המצב הכספי
5.....	דוחות ביניים רווח והפסד
6.....	דוחות ביניים על רווח והפסד ורווח כולל אחר
7.....	דוחות ביניים על השינויים בהון
10.....	דוחות ביניים על תזרימי מזומנים
11.....	ביאור 1 - כללי
12.....	ביאור 2 - בסיס עריכת הדוחות הכספיים
12.....	ביאור 3 - מדיניות חשבונאית
12.....	ביאור 4 - ניהול סיכונים פיננסיים
12.....	ביאור 5 - מכשירים פיננסיים
13.....	ביאור 6 - הון עצמי ודרישות הון
13.....	ביאור 7 - הכנסות דמי ניהול מקופת גמל
13.....	ביאור 8 - מסים על הכנסה
13.....	ביאור 9 - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים
14.....	ביאור 10 - התחייבויות תלויות

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 6100601
03 684 8000

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של קרן החיסכון לצבא הקבע - חברה לניהול קופות גמל בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של קרן החיסכון לצבא הקבע- חברה לניהול קופות גמל בע"מ (להלן – "החברה"), הכולל את דוח הביניים על המצב הכספי ליום 30 בספטמבר 2020 ואת דוחות הביניים על רווח והפסד, על רווח והפסד ורווח כולל אחר, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 "דיווח כספי לתקופות ביניים" כפי שאומץ על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון ובהתאם להנחיות ולדרישות הגילוי שנקבעו על ידו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה (ישראל) 2410 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34, כפי שאומץ על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון ובהתאם להנחיות ולדרישות הגילוי שנקבעו על ידו.

פסקת הדגש עניין (הפניית תשומת לב)

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 10 לדוחות הכספיים ביניים בדבר חשיפה להתחייבויות תלויות.

סומך חייקין
רואי חשבון

25 בנובמבר 2020

ליום			ביאור	
31 בדצמבר	30 בספטמבר			
2019	2019	2020		
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח		
-	27	42		נכסים
63	-	-		נכסי מיסים נדחים
114	155	53		נכסי מסים שוטפים
				חייבים ויתרות חובה
			5	השקעות פיננסיות
10,310	12,408	12,925		נכסי חוב סחירים
7,210	4,974	4,779		מזומנים ושווי מזומנים
17,697	17,564	17,799		סך כל הנכסים
			6	הון
*-	*-	*-		הון מניות
8,100	8,100	8,100		פרמיה על מניות
370	382	159		קרן הון
4,334	4,174	4,819		עודפים
12,804	12,656	13,078		סך כל ההון
58	-	-		התחייבויות
-	16	-		התחייבויות בגין מסים נדחים
4,835	4,892	4,721		התחייבויות בגין מסים שוטפים
4,893	4,908	4,721		זכאים ויתרות זכות
17,697	17,564	17,799		סך כל ההתחייבויות
				סך כל ההון וההתחייבויות

* פחות מ-1 אלפי ש"ח.

רם גבל
סמנכ"ל כספים

דודי לייזנר
מנכ"ל

מישל סיבוני
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים: 25 בנובמבר 2020

הביאורים המצורפים לדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		ביאור	
	2019	2019	2020	2020		
(מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח		
16,836	4,208	4,062	12,569	12,121	7	הכנסות דמי ניהול מקופת גמל רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
216	11	39	182	228		
17,052	4,219	4,101	12,751	12,349		סך כל ההכנסות
16,065	3,999	3,878	11,993	11,569		הוצאות הנהלה וכלליות
987	220	223	758	780		רווח לפני מסים על הכנסה
(301)	(80)	(79)	(232)	(295)	8	מסים על הכנסה
686	140	144	526	485		רווח לתקופה

הביאורים המצורפים לדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		ביאור
	2019	2019	2019	2020	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
686	140	144	526	485	רווח לתקופה
					רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה:
					פריטי רווח (הפסד) כולל אחר שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועברו או יועברו לרווח והפסד
377	133	43	401	(159)	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה
(17)	-	(3)	(22)	(162)	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
(123)	(46)	(13)	(130)	110	8 מסים על הכנסה המתייחסים לנכסים פיננסיים זמינים למכירה
237	87	27	249	(211)	סה"כ רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועבר או יועבר לרווח והפסד, נטו ממס
923	227	171	775	274	סך כל הרווח הכולל לתקופה

הביאורים המצורפים לדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

סך הכל הון אלפי ש"ח	יתרת עודפים אלפי ש"ח	קרן הון בגין נכסים זמינים		הון מניית אלפי ש"ח
		למכירה אלפי ש"ח	פרמיה על מניות אלפי ש"ח	
12,804	4,334	370	8,100	*-
485	485	-	-	-
(159)	-	(159)	-	-
(162)	-	(162)	-	-
110	-	110	-	-
(211)	-	(211)	-	-
13,078	4,819	159	8,100	*-

לתקופה של תשעה חודשים
שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2020 (בלתי
מבוקר)

יתרה ליום 1 בינואר 2020

רווח לתקופה

רכיבים של הפסד כולל אחר לתקופה:

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים
המסווגים כזמינים למכירה

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים
המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח
רווח והפסד

מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של
הפסד כולל אחר

סך כל ההפסד הכולל האחר לתקופה, נטו
ממס

יתרה ליום 30 בספטמבר 2020

סך הכל הון אלפי ש"ח	יתרת עודפים אלפי ש"ח	קרן הון בגין נכסים זמינים		הון מניית אלפי ש"ח
		למכירה אלפי ש"ח	פרמיה על מניות אלפי ש"ח	
11,881	3,648	133	8,100	*-
526	526	-	-	-
401	-	401	-	-
(22)	-	(22)	-	-
(130)	-	(130)	-	-
249	-	249	-	-
12,656	4,174	382	8,100	*-

לתקופה של תשעה חודשים
שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2019 (בלתי
מבוקר)

יתרה ליום 1 בינואר 2019

רווח לתקופה

רכיבים של רווח כולל אחר לתקופה:

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים
המסווגים כזמינים למכירה

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים
המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח
רווח והפסד

מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של
רווח (הפסד) כולל אחר

סך כל הרווח הכולל האחר לתקופה, נטו ממס

יתרה ליום 30 בספטמבר 2019

* פחות מ-1 אלפי ש"ח.

הביאורים המצורפים לדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

הון מניות אלפי ש"ח	פרמיה על מניות אלפי ש"ח	קרון הון בגין נכסים זמינים למכירה אלפי ש"ח	יתרת עודפים אלפי ש"ח	סך הכל הון אלפי ש"ח
*-	8,100	132	4,675	12,907
-	-	-	144	144
-	-	43	-	43
-	-	(3)	-	(3)
-	-	(13)	-	(13)
-	-	27	-	27
*-	8,100	159	4,819	13,078

לתקופה של שלושה חודשים
שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2020 (בלתי
מבוקר)

יתרה ליום 1 ביולי 2020

רווח לתקופה

רכיבים של רווח כולל אחר לתקופה:

שינוי נטו בשווי ההגון של נכסים פיננסיים
המסווגים כזמינים למכירה

שינוי נטו בשווי ההגון של נכסים פיננסיים
המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח
רווח והפסד

מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של
רווח (הפסד) כולל אחר

סך כל הרווח הכולל האחר לתקופה, נטו ממס

יתרה ליום 30 בספטמבר 2020

הון מניות אלפי ש"ח	פרמיה על מניות אלפי ש"ח	קרון הון בגין נכסים זמינים למכירה אלפי ש"ח	יתרת עודפים אלפי ש"ח	סך הכל הון אלפי ש"ח
*-	8,100	295	4,034	12,429
-	-	-	140	140
-	-	133	-	133
-	-	(46)	-	(46)
-	-	87	-	87
*-	8,100	382	4,174	12,656

לתקופה של שלושה חודשים
שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2019 (בלתי
מבוקר)

יתרה ליום 1 ביולי 2019

רווח לתקופה

רכיבים של רווח כולל אחר לתקופה:

שינוי נטו בשווי ההגון של נכסים פיננסיים
המסווגים כזמינים למכירה

מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של
רווח (הפסד) כולל אחר

סך כל הרווח הכולל האחר לתקופה, נטו ממס

יתרה ליום 30 בספטמבר 2019

* פחות מ-1 אלפי ש"ח.

הביאורים המצורפים לדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

סך הכל הון אלפי ש"ח	יתרת עודפים אלפי ש"ח	קרן הון בגין נכסים זמינים		הון מניות אלפי ש"ח
		למכירה אלפי ש"ח	פרמיה על מניות אלפי ש"ח	
11,881	3,648	133	8,100	*-
686	686	-	-	-
377	-	377	-	-
(17)	-	(17)	-	-
(123)	-	(123)	-	-
237	-	237	-	-
12,804	4,334	370	8,100	*-

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019
(מבוקר)

יתרה ליום 1 בינואר 2019

רווח לשנה

רכיבים של רווח כולל אחר לשנה:

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים
המסווגים כזמינים למכירה

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים
המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח
רווח והפסד

מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של
רווח (הפסד) כולל אחר

סך כל הרווח הכולל האחר לתקופה, נטו ממס

יתרה ליום 31 בדצמבר 2019

* פחות מ-1 אלפי ש"ח.

הביאורים המצורפים לדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		
	2019	2020	2019	2020	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
686	140	144	526	485	תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת רווח לתקופה
					פריטים שאינם כרוכים בתזרימי מזומנים:
					רווחים נטו מהשקעות פיננסיות:
(202)	(4)	(38)	(172)	(224)	נכסי חוב סחירים
301	80	79	232	295	הוצאות מיסים על הכנסה
99	76	41	60	71	
1,346	31	83	1,303	63	שינויים בסעיפים מאזניים אחרים:
22	(11)	(42)	79	(114)	שינוי בחיובים ויתרות חובה
1,368	20	41	1,382	(51)	שינוי בזכאים ויתרות זכות
					מזומנים ששולמו והתקבלו במהלך התקופה:
346	64	101	282	218	ריבית שהתקבלה
(348)	(104)	(114)	(278)	(284)	מסים ששולמו
14	-	62	-	62	מסים שהתקבלו
12	(40)	49	4	(4)	
2,165	196	275	1,972	501	מזומנים נטו שנבעו מפעילות שוטפת
1,904	13	(184)	(139)	(2,932)	תזרימי מזומנים מפעילות השקעה רכישות נטו של השקעות פיננסיות
4,069	209	91	1,833	(2,431)	עלייה (ירידה) במזומנים ושווי מזומנים
3,141	4,765	4,688	3,141	7,210	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה
7,210	4,974	4,779	4,974	4,779	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

הביאורים המצורפים לדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

ביאור 1 - כללי

א. היישות המדווחת

קרן החיסכון לצבא הקבע - חברה לניהול קופות גמל בע"מ (להלן - "החברה") הינה חברה תושבת ישראל אשר התאגדה ביום 11 ביולי 1984, כחברה פרטית בישראל, בהתאם לפקודת החברות (נוסח חדש), התשמ"ג - 1983, בשם קרן החיסכון לצבא הקבע בע"מ ואשר פעלה כ"קופת גמל תאגידית".

ביום 31 במרס 2008, במסגרת רה ארגון שנדרש בהתאם להוראות הדין, הפכה החברה לחברה מנהלת של קרן ההשתלמות - קרן החיסכון לצבא קבע (להלן - "הקרן" או "הקופה"), ושינתה את שמה לשמה הנוכחי. כתובתה הרשמית היא אבא הלל סילבר 3, רמת גן.

ביום 28 ביולי 2008 הושלמה עסקה במסגרתה רכשה הראל חברה לביטוח בע"מ (להלן - "הראל ביטוח"), מחבר משרתי הקבע והגמלאים בע"מ את מלוא הון המניות בחברה.

החל ממועד זה, החברה הינה חברה בבעלות מלאה, בעקיפין, של הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ (להלן - "הראל השקעות" או "החברה האם הסופית"), בהיותה מוחזקת ב-100% בידי הראל ביטוח, שהינה בבעלות מלאה של הראל השקעות.

ביום 25 באפריל 2013, נחתמה תוספת להסכם מיום 28 ביולי 2008, לפיה הוארכה, ללא תמורה, תקופת הזמן שלאחריה תהא חבר משרתי הקבע והגמלאים בע"מ רשאית להורות להראל ביטוח להעביר לצד ג' ללא תמורה את מלוא הון המניות המונפק של החברה מחמש שנים לעשר שנים. בנוסף סוכם בין הצדדים במסגרת התוספת להסכם כי תקנון הקרן יתוקן, בכפוף לאישור הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן - "הממונה"), באופן שבני זוג של עמיתי חבר יהיו רשאים להיות עמיתים בקרן ויהיו זכאים לדמי ניהול שנתיים בשיעור של 0.55% מיתרתם הצבורה בקרן. בהתאם לתוספת להסכם האמורה לעיל התקבל ביום 15 באוקטובר 2013 אישור הממונה לתיקון התקנון והתאמתו להוראות התוספת להסכם.

ב. החברה פועלת במגזר פעילות אחד בלבד ומנהלת את קרן ההשתלמות לצבא הקבע, במסגרתה שלושת המסלולים הבאים:

- קרן החיסכון לצבא הקבע כללי (להלן - "מסלול כללי").
- קרן החיסכון לצבא הקבע מסלול אג"ח ללא מניות (להלן - "מסלול אג"ח ללא מניות").
- קרן החיסכון לצבא הקבע מניות (להלן - "מסלול מניות").

ג. לנכסי קרן ההשתלמות (להלן - "הנכסים") ולהכנסות מאותם נכסים לא ניתן ביטוי בדוחות הכספיים ביניים של החברה מאחר שלחברה אין חלק בנכסים, בהכנסות ובהוצאות של קרן ההשתלמות שבניהולה.

ד. אירועים מהותיים בתקופת הדוח

התפרצות נגיף הקורונה

בשל התפרצות נגיף הקורונה בתחילת שנת 2020 (להלן: "משבר הקורונה"), מדינות רבות בעולם, וביניהן ישראל, נוקטות באמצעים שונים לצמצום החשיפה לנגיף, לרבות מגבלות תנועה והתקהלות, צמצום כח אדם במקומות העבודה, קביעת הנחיות לבידוד אנשים אשר יש חשש כי נדבקו בנגיף וסגירת מקומות בילוי ופנאי. חלק מהמגבלות הוסרו במהלך חודש מאי 2020 כחלק מצעדי החזרה לשגרה, אולם בחודש ספטמבר 2020, בעקבות מה שנחזה כהתפרצות גל תחלואה נוסף של הנגיף, הוטלו מגבלות חדשות, שעיקרן צמצום התקהלויות ופעילות במרחב הציבורי תוך פגיעה בהיקף ואופי הפעילות במגזר העסקי והפרטי. הסרת המגבלות החלה באופן מדורג במהלך חודש אוקטובר 2020.

התפשטות הנגיף ואמצעי ההתגוננות שפורטו לעיל, הביאו לפגיעה כלכלית מהותית ומגמות שליליות בכלכלה העולמית ובכלכלה הישראלית. להערכת החברה, משבר הקורונה הינו אירוע מתגלגל ואין ודאות ביחס למועד סיומו ולמידת השפעתו על נכסי החברה ותוצאותיה.

בעקבות משבר הקורונה, נרשמו ברבעון הראשון של שנת 2020 ירידות שערים חדות בשוקי ההון בעולם ובישראל, תנודות בשערי מטבעות החוץ ועליה בתשואות של אגרות החוב הקונצרניות, בשל עליה ברמות הסיכון ובאי הודאות. הרבעון השני והשלישי של שנת 2020 התאפיינו, לעומת זאת, בעלויות שערים משמעותיות בשוקי ההון בעולם ובישראל אשר קיזזו בחלקן את הפסדי ההשקעות בחברה של הרבעון הראשון של שנת 2020.

בעקבות משבר הקורונה, חלה ברבעון הראשון של שנת 2020 עליה בפידיונות בקרן ההשתלמות. החל מהרבעון השני של שנת 2020 חלה התמתנות בפדיונות והם שבו לרמתם הנורמטיבית טרום המשבר.

בנוסף, ברבעון הראשון של שנת 2020 חלה עליה משמעותית בבקשות לביצוע שינויי מסלול בסכומים המנוהלים בקרן ההשתלמות, כאשר המגמה הייתה מעבר מהאפיקים הכלליים/המנייתיים לאפיקים סולידיים. מגמה זו השתנתה החל מהרבעון השני של שנת 2020, וניכרת חזרה לאפיקים הכלליים/המנייתיים.

ביאור 2 - בסיס עריכת הדוחות הכספיים

א. הצהרה על עמידה בתקני דיווח כספי בינלאומיים

הדוחות הכספיים ביניים נערכו בהתאם ל-34 IAS, דיווח כספי לתקופות ביניים, כפי שאומץ על ידי הממונה ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידו, ואינם כוללים את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים. יש לקרוא אותם ביחד עם הדוחות הכספיים ליום ולשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019 (להלן - "הדוחות הכספיים השנתיים").

הדוחות הכספיים ביניים אושרו לפרסום על ידי דירקטוריון החברה ביום 25 בנובמבר 2020.

ב. שימוש באומדנים ושיקול דעת

בעריכת הדוחות הכספיים ביניים בהתאם ל-IFRS, נדרשת הנהלת החברה להשתמש בשיקול דעת בהערכות, אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

ההערכות ושיקול הדעת, בהם השתמשה הנהלת החברה לצורך יישום המדיניות החשבונאית בהכנת תמצית הדוחות הכספיים ביניים עקביים לאלה בהם השתמשה בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים.

ביאור 3 - מדיניות חשבונאית

המדיניות החשבונאית של החברה בדוחות כספיים ביניים אלה, הינה המדיניות שיושמה בדוחות הכספיים השנתיים.

ביאור 4 - ניהול סיכונים פיננסיים

מדיניות ניהול הסיכונים הפיננסיים של החברה זהה לזו המתוארת בביאורים לדוחות הכספיים השנתיים.

ביאור 5 - מכשירים פיננסיים

הערך בספרים של נכסים פיננסיים מסוימים לרבות מזומנים ושווי מזומנים, חייבים והשקעות פיננסיות, תואם או קרוב לשווי ההוגן שלהם. השקעות פיננסיות נמדדו בשווי הוגן על בסיס עיתי, תוך שימוש בשיטת הערכה של מחיר מצוטט (לא מתואם) בשוק פעיל למכשירים זהים (רמה 1).

ביאור 6 - הון עצמי ודרישות הון

- א. מדיניות ההנהלה היא להחזיק בסיס הון איתן במטרה לשמר את יכולת החברה להמשיך את פעילותה כדי שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה וכן על מנת לתמוך בפעילות עסקית עתידית. החברה כפופה לדרישות הון הנקבעות על ידי הממונה.
- ב. להלן נתונים בדבר ההון הנדרש והקיים של החברה בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה), התשע"ב-2012 (להלן - "תקנות ההון") והנחיות הממונה.

ליום 31 בדצמבר		ליום 30 בספטמבר		
2019	2019	2019	2020	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
10,000	10,000	10,000	10,000	הסכום הנדרש על פי תקנות ההון
12,804	12,656	13,078	13,078	הון עצמי קיים
2,804	2,656	3,078	3,078	עודף ליום הדוח

נכון למועד הדוח, החברה עומדת בהוראות התקנות כאמור.

מלבד הדרישות הכלליות בחוק החברות, התשנ"ט-1999, חלוקת דיבידנד מעודפי הון בחברה מנהלת כפופה גם לדרישות נזילות ועמידה בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב-2012.

ביאור 7 - הכנסות דמי ניהול מקופת גמל

בהתאם לתקנון הקרן, החברה רשאית לגבות דמי ניהול בשיעור שנתי מקסימלי של 2% מהיתרה הצבורה של עמיתי הקרן.

ביאור 8 - מסים על הכנסה

שיעור המס הסטטוטורי החל על החברה הינו כדלקמן:

שיעור מס חברות	שיעור מס רווח	שיעור מס במוסדות כספיים
23%	17%	34.19%

ביאור 9 - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

בהמשך לביאור 18 בדבר התחייבויות תלויות והתקשרויות בדוחות הכספיים השנתיים, בנוגע להתקשרויות, לא חל שינוי בהסכמים מול צדדים קשורים. עסקאות בוצעו במהלך העסקים השוטף והיתרות הינן לזמן קצר.

ביאור 10 - התחייבויות תלויות

- א. קיימת חשיפה כללית, אשר לא ניתן להעריכה ו/או לכמתה, הנובעת, בין היתר, ממורכבותם של השירותים הניתנים על ידי החברה לעמיתי הקרו שבניהולה. מורכבות הסדרים אלו צופנת בחובה, בין היתר, פוטנציאל לטענות פרשניות ואחרות, עקב פערי מידע בין החברה לבין עמיתי קופות הגמל, הנוגעות לשורה ארוכה של תנאים מסחריים ורגולטוריים. לא ניתן לצפות מראש את סוגי הטענות שיועלו בתחום זה ואת החשיפה הנובעת מטענות אלו ואחרות בקשר עם מוצרים פנסיוניים ארוכי טווח המועלות, בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006. פרשנות חדשה לאמור במוצרים פנסיוניים ארוכי טווח עלולה לעיתים להשפיע על הרווחיות העתידית של החברה בגין המוצרים הקיימים, זאת בנוסף לחשיפה הגלומה בדרישות לפיצוי ללקוחות בגין פעילות העבר. כמו כן, קיימת חשיפה בשל שינויים רגולטוריים והנחיות של הממונה, בחוזרים שהינם בתוקף ובטיוטות חוזרים שעדיין מתקיימים דיונים לגביהן, וכן ב"עמדות ממונה" ו-"הכרעות עקרוניות" בנושאים שונים שחלקם בעלי השלכות תפעוליות ומשפטיות נרחבות. חשיפה זו מוגברת בתחום החיסכון הפנסיוני בו פועלת החברה. בתחום זה, התקשרויות עם העמיתים הינן לאורך שנים רבות במהלכן עשויים להתרחש שינויים במדיניות, ברגולציה ובמגמות הדין, לרבות בפסיקת בתי המשפט. זכויות העמיתים מנוהלות באמצעות מערכות מיכוניות מורכבות, אשר לאור השינויים כאמור, יש צורך להתאימן באופן שוטף. כל אלו יוצרים חשיפה תפעולית ומיכונית מוגברת בתחום זה.
- ב. חוק הגנת השכר, התש"ח-1958 והתקנות שהותקנו על פיו, מטילים חובות על הקופות, בנסיבות שפורטו בחוק, בגין חובות של מעבידים לעובדיהם אשר לא סולקו במועדם על ידי העברת כספים לקופות. קיימת אי ודאות בכל הקשור לגובה הסכומים שבפיגור, כמו גם לעצם מחויבות המעבידים בנושא, וזאת בין היתר, בשל סיבות שונות לאי העברת כספים לקופות האופייניות לסקטור קופות הגמל (כגון: הפסקת יחסי עובד-מעביד, העברת כספים לקופה אחרת וכיוצ"ב). להערכת החברה הסכומים הינם בהיקפים שאינם מהותיים. על מנת לגבות את החובות, כאמור, שולחת החברה מכתבי התראה למעבידים ולעמיתים ובמידת הצורך מגישה תביעות כנגד המעבידים החייבים.
- ג. העברות כספים - החברה המנהלת נדרשת לבצע העברות כספים תוך פרקי זמן כפי שנקבע בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (העברת כספים בין קופות גמל), התשס"ח-2008. אי עמידה במועדים כאמור, אשר עלולה לנבוע בתקופות מסוימות מאירועים שלחברה אין שליטה עליהם, חושפת את החברה להתחייבות פיננסית בגין ריבית פיגורים ופערי תשואה עד למועד העברת הכספים בפועל לחשבון העמית.
- ד. בבקשות לאישור תובענות כייצוגיות המפורטות להלן, אשר בהן, להערכת ההנהלה, המתבססת, בין היתר, על חוות דעת משפטיות שקיבלה, אין זה יותר סביר מאשר לא ("more likely than not"), כי טענות ההגנה של החברה תידחינה ואישור התובענה כייצוגית יתקבל, או שקיימים סיכויים של 50% ומעלה כי בסופו של ההליך תתקבלנה טענותיה של החברה שסביר כי הסדר פשרה מוצע, אשר אינו כולל התחייבות מהותית לתשלום כספי יתקבל, לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים. בבקשות לאישור תובענות כייצוגיות בהן, ביחס לתביעה, כולה או חלקה, יותר סביר מאשר לא כי טענות ההגנה של החברה עלולות להדחות, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי הנהלת החברה. להערכת הנהלת החברה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, במקום בו נדרשו הפרשות, לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי החברה.
- באוקטובר 2016 הוגשה לבית הדין האזורי לעבודה בירושלים תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה בטענה כי החברה גובה, כביכול, מהעמיתים בקרו ההשתלמות שבניהולה, הוצאות ניהול השקעות אשר גביתן מותרת על פי דין, ללא הסכמה חוזית בתקנון הקרו המתירה לה לגבותן בינואר 2018 התקיים דיון קדם משפט במסגרתו ניתנה החלטה לאחד את הדיון עם בקשות נוספות לאישור תובענה ייצוגית תלויות ועומדות שעניינן הוצאות ישירות בקופות גמל וקרנות השתלמות. במאי 2018 הוגשה לבית הדין עמדת הממונה התומכת בעמדת הנתבעות ולפיה גופים מוסדיים רשאים לגבות הוצאות ישירות מאת העמיתים או המבוטחים, גם אם הדבר אינו מצוין באופן מפורש בתקנון הגוף המוסדי, ובלבד שהדבר נעשה בהתאם להוראות תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות) בשל ביצוע עסקאות), התשס"ח-2008. בחודש אוגוסט 2020 הגיש היועמ"ש עמדה במסגרת הליך משפטי המנוהל בבית העליון (רע"א), שעניינו גביית הוצאות ישירות מפוליסות ביטוח. בעמדתו העקרונית קבע היועמ"ש כי קיים עיגון חוזי לגביית הוצאות ישירות ועל-כן דין בקשות האישור להידחות. כמו כן, היועמ"ש ציין במסגרת עמדתו כי הטיעון הפרשני שהציג בנוגע לפרשנות הוראות הפוליסות, יפה ככלל, גם להוראות דומות הקיימות בתקנונים של קופות הגמל.

ביאור 10 - התחייבויות תלויות (המשך)

ד. (המשך)

להלן סיכום נתוני תביעות משפטיות:

הסכום הנתבע באלפי ש"ח	כמות תביעות	סוג
		<u>תובענות שאושרו כתביעה ייצוגית:</u>
-	-	צויין סכום המתייחס לחברה
-	-	התביעה מתייחסת למספר חברות ולא יוחס סכום ספציפי לחברה
-	-	לא צויין סכום התביעה
		<u>בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות:</u>
30,100	1	צויין סכום המתייחס לחברה
-	-	התביעה מתייחסת למספר חברות ולא יוחס סכום ספציפי לחברה
-	-	לא צויין סכום התביעה
-	-	<u>תביעות מהותיות אחרות</u>